

CONTENTS

SECTION 1

ROMANIC LANGUAGES

Akishyna M.O.

ANTI-TERRORIST MOTIFS IN THE MODERN ENGLISH POETIC DISCOURSE.....11

Bessonova A.S.

GENRE OF THE HISTORICAL BACKGROUND
IN ENGLISH-SCIENTIFIC-POPULAR DISCOURSE.....17

Velychko N.M.

THE TERM OF ADDRESS AND ITS FUNCTIONS
FROM LINGUISTIC POINT OF VIEW 22

Gnezdilova Ya.V.

METAPRAGMATICS AND METAPRAGMATIC AWARENESS:
MAIN CHARACTERISTICS.29

Goshtanar I.W.

VERBALIZATION OF THE CONCEPT FRAU IN A LITERARY DISCOURSE
(BASED ON THE NOVEL “DIE MITTAGSFRAU” BY JULIA FRANCK)..... 33

Dovzhenko I.V.

SPECIFICITY OF THE STUDY OF TERMINOLOGY THE IN SERVICE SECTOR..... 38

Kalashnykova M.Ju.

THE “ELITE CULTURE” MEGACONCEPT AND ITS SYSTEM ORGANIZATION
IN TERMS OF THE STUDY OF THE ENGLISH-SPEAKING SOCIETY 43

Kryknitska I.O.

ETHNOPRAGMATICS: A LOOK AT THE MODERN ENGLISH CULINARY
PHRASEOLOGISMS..... 49

Lysanets Yu.V.

CONCEPTS OF COMMUNICATIVE BEHAVIOR
IN THE ENGLISH DISCOURSE OF MEDICINE.....53

Lut K.A., Lysenko A.I.

CODE-SWITCHING AS THE CAUSE
OF MISCOMMUNICATION IN AVIATION DISCOURSE..... 57

Makarova O.A.

THE ETHNOCULTURAL STEREOTYPES ABOUT WOMEN
IN THE AUSTRALIAN DISCOURSE..... 62

Makaruk L.L.

WRITTEN SPEECH VS ORAL SPEECH: ANTHROPOLOGICAL OVERVIEW.....68

Peredon N.O.

THE COMMUNICATIVE BEHAVIOUR OF THE INITIATOR
OF RECONCILIATION: LINGUO-STYLISTIC ASPECT OF RESEARCH.....73

Potorii N.V. LEXICAL AND SEMANTIC POTENTIAL OF PRONOUN DEVIATIONS IN AMERICAN POETIC SPEECH.....	78
Serdyuk O.V. WAYS OF ENGLISH PHRASEOLOGICAL EXPRESSIONS TRANSLATION WITH THE CONCEPT “CAT” INTO UKRAINIAN AND RUSSIAN LANGUAGES.....	83
Smaglii V.M. PRAGMATIC APPROACHES TO APOLOGY SPEECH ACT STUDIES.....	87
Sobetska N.V. THE IDEAS OF FEMALE EMANCIPATION IN D.H. LAWRENCES NOVELS.....	92
Stavenko O.V. COMPOSITION AND PLOT ORGANIZATION OF THE FAIRYTALE THE MAGIC PUDDING BY NORMAN LINDSAY.....	98
Khabotniakova P.S. TYPOLOGY OF SPEECH ACTS AND PRAGMATIC EFFECTS IN MODERN COGNITIVE-PRAGMATIC PARADIGM (BASED ON FRANK PERETTI NOVELS).....	104
Tsapiv A.O. NARRATIVE PLAY MODELS IN SHORT STORIES FOR CHILDREN (CASE STUDY OF RUTH PARK’S SHORT STORIES “THE MUDDLEHEADED WOMBAT”).....	108
SECTION 2	
TRANSLATION STUDIES	
Aloshyna M.D. DIALECTS AS EXPRESSIONS OF MARK TWAIN’S IDIOSTYLE IN THE NOVEL “THE ADVENTURES OF TOM SAWYER”.....	113
Bogdanova O.V., Yashchenko E.O. MEANS OF REPRODUCTION OF EXPRESSIVES OF NEGATIVE EMOTION IN ENGLISH TEXTS.....	119
Dobrovolska Y.A., Paliei T.A. LANGUAGE TOOLS OF REALISING MANIPULATIVE INFLUENCE IN ENGLISH DIALOGUE SPEECH AND WAYS OF THEIR REPRODUCTION IN THE UKRAINIAN TRANSLATION (ON THE BASIS OF ARTISTIC PROSE).....	124
Yevtushenko N.I. COMPOSITE WORDS AND HYPHEN COMPLEXES AS POTENTIAL DEVELOPMENTS IN POETIC LANGUAGE (BASED ON THE ENGLISH AND UKRAINIAN LANGUAGES).....	129
Konovalova V.B., Myroshnichenko V.M. PROBLEMS OF THE UKRAINIAN TERMINOLOGY FORMATION IN THE FIELD OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE.....	134

Kuzenko H.M. CULTURAL-CONCEPTUAL ASPECT OF LITERARY TRANSLATION	140
Popova O.V. REPRODUCTION MEANS OF COMMUNICATIVE SEMANTICS WHILE TRANSLATING GRAMMATICALLY INTERROGATIVE SENTENCES WITH A NON-INTERROGATIVE DETERMINANT WITHIN THE CONTEXT OF OFFICIAL ACADEMIC CORRESPONDENCE (ON THE MATERIAL OF THE UKRAINIAN, ENGLISH AND CHINESE LANGUAGES)	145
Pustovoit N.I. CONCEPTUAL METAPHORS IN FRENCH LITERARY DISCOURSE.....	152
Tarasova A.V. CONTEXT TRANSFORMATIONS OF COMPARATIVE PHRASEOLOGISMS IN PROCESS OF TRANSLATION.....	156
Shmiher T.V. ALLEGORICAL PRESENTATION OF JESUS CHRIST AS A TRANSLATION OBJECT VIA THE PRISM ST. PETRO MOHYLA'S.....	161
Yakubenko I.V. METHODOLOGY FOR STUDYING OF THE ACTUAL DIVISION OF A SENTENCE (PRAGMATICS ASPECT).....	166
SECTION 3 INTERCULTURAL COMMUNICATION	
Akimova A.A., Akimova A.A. HISTORICAL ASPECTS OF DEVELOPMENT CHINESE CULTURE IN THE DRAMATICS.....	171
Hlavatska Y.L. INTERCULTURAL COMMUNICATION AS A DIALOGUE OF CULTURES: THREE STAGES OF REFLECTING INDIRECT COMMUNICATION (THE CASE STUDY OF THE TEXT-ORIGINAL AND TEXT-TRANSLATION OF ENGLISH FABLE "THE GRUMBLING HIVE: OR, KNAVES TURN'D HONEST" BY BERNARD MANDEVILLE).....	176
Yehorova O.I., Bila O.Y. LINGUISTIC DEVIATIONS OF THE PROFESSIONAL LANGUAGE EUROLECT IN THE ENGLISH DISCOURSE.....	182
Karabovich T.B. SCIENTIFIC RESEARCH BY PROFESSOR ALEXANDER ASTAFIEV ABOUT THE CREATIVE PHENOMENON OF THE NEW YORK GROUP.....	187
Kuznyetsova A.V. ON SOME ASPECTS OF STUDYING MULTIMODALITY IN A POLITICAL DISCOURSE.....	193

Malaniy N.I.

DISABILITY IN THE HISTORICAL AND CULTURAL SPACE
OF MEDIEVAL ENGLAND.....198

Rosenhart Yu.V.

EPISTEMOLOGICAL AND LINGO-CULTURAL ASPECTS
OF INFORMATION DISTORTION IN THE POLITICAL DISCOURSE203

Teterina L.M., Ivanova Z.O.

PECULIARITIES OF USING MULTILINGUAL ELEMENTS
IN TOM LEONARD'S POEMS.....207

SECTION 4 SLAVIC LANGUAGES

Halahan V.V., Martos S.A.

REPRESENTATION OF VITAL, EMOTIONAL
AND SENSUAL VALUES OF BEING IN THE YOUTH SLANG.....211

Kobets N.O.

THE IMAGE OF THE UKRAINIAN IN SLOVAKIAN LITERATURE:
IMAGOLOGICAL ASPECT (ON THE MATERIAL OF BOGUSH
NOSAK-NEZABUDOV'S ARTICLES "LETTERS FROM UNKNOWN LAND").....215

Levakina T.V.

REALIZATION OF SOCIATIVITY
IN THE MORPHEMICAL AND WORD-BUILDING SUBSYSTEMS
OF MODERN UKRAINIAN LANGUAGE.....221

Olesya Malaya, Yevhen Chervinko, Olena Sergeyeva

"YOU KNOW NOTHING!": INCOMPETENCE ACCUSATIONS
AS FACEWORK IN FACEBOOK-COMMENTS.....226

СЕКЦІЯ 1
ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

УДК 811.111'373

АНТИТЕРОРИСТИЧНІ МОТИВИ В СУЧАСНОМУ
АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ ПОЕТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Акішина М.О., к. філол. н., доцент,
доцент кафедри перекладознавства та прикладної лінгвістики
Херсонський державний університет

Стаття присвячена дослідженню антитерористичних мотивів англійськомовного сучасного поетичного дискурсу. Виокремлено основні антитерористичні мотиви поетичного дискурсу через лексико-семантичну інтерпретацію.

Ключові слова: мотив, дискурс, поетичний дискурс.

В статье проанализированы антитеррористические мотивы англоязычного современного поэтического дискурса. Выделены основные антитеррористические мотивы поэтического дискурса с помощью лексико-семантической интерпретации.

Ключевые слова: мотив, дискурс, поэтический дискурс.

Akishyna M.O. ANTI-TERRORIST MOTIFS IN THE MODERN ENGLISH POETIC DISCOURSE

The article focuses on the problem of anti-terrorist motifs in modern poetry. The basic motifs and lexico-semantic mechanisms of their realization in modern poetic texts are revealed.

Key words: motif, discourse, poetic discourse.

Постановка проблеми. Поетичний дискурс слугує універсальним засобом маніпулювання суспільною свідомістю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У ХХ столітті дослідження образності поетичного дискурсу отримує розвиток у розвідках науковців, які сповідують новий підхід до вивчення цього явища (Л.І. Белехова, О.П. Воробйова, С.О. Жаботинська, В.І. Карасик, О.С. Маріна, Г.М. Передерій, І.А. Редька, О.Г. Скідан, Н.В. Ярова), розглядаючи образність передусім як основний спосіб концептуалізації не лише буденного (G. Radden, Z. Kövecses, G. Lakoff, K. Panther), а й художнього (Н.О. Ілюхіна, R. Gibbs, R. DeMendoza) досвіду людини. У другій половині ХХ століття лінгвістичні студії змінили вектор своїх досліджень і звернулися до проблеми функціонування мовних одиниць у процесі спілкування, поєднання комунікативної діяльності автора та читача.

Постановка завдання. На основі викладеного можна сформулювати мету статті, яка полягає в дослідженні антитерористичних мотивів англійськомовного сучасного поетичного дискурсу з огляду на комунікативно-прагматичний підхід.

Виклад основного матеріалу дослідження. У руслі комунікативно-прагматич-

ного підходу мотиви поетичного дискурсу та їх семантичні ознаки досліджуються з погляду актуального художнього завдання (інтенції) та смислу сюжету загалом.

Обґрунтованість релевантності поняття «мотив» пов'язана з тим, що в поетичному дискурсі в основі кожного мотиву лежать стійкі слова-образи й лейтмотивна лексика. Слідом за Б.М. Гаспаровим ми інтерпретуємо мотив як суміщення двох понять мотиву та лейтмотиву в значенні конкретного образу або окремої деталі, що згадується неодноразово і проходить крізь творчість письменника або окремих його творів [4, с. 31]. Таким чином, лейтмотив варто сприймати як семантичний повтор. Застосовуючи таке положення до матеріалу дослідження, вважаємо за доцільне виділити стрижневі мотиви поетичного дискурсу ХХІ століття, а саме антитерористичні, що виокремлюються завдяки рекурентній реалізації лейтмотивної лексики. У нашому розумінні мотив є багатошаровим утворенням, спроможним розкривати закладені в поетичному тексті приховані смисли.

Антитерористичні мотиви сучасного англійськомовного дискурсу актуалізуються через низку концептів, а саме: ТЕРОРИЗМ, ТЕРОРИСТ, ТЕРАКТ, СМЕРТЬ, ЖЕРТВА.

У руслі дослідження антитерористичний мотив розуміємо як такий, що реалізується за допомогою створення образності, який базується на лінгвокогнітивному й комунікативно-прагматичному підґрунті, сприяє не лише адекватній інтерпретації словесних образів, а й реалізації комунікативно-прагматичних стратегій впливу на аудиторію.

Тероризм як ключовий конструкт антитерористичних мотивів належить до явищ сучасності, тому уявлення про нього посідають важливе місце в системі знань людини про світ. Цілісний образ світу, або картина світу, формується в свідомості людини в результаті сприйняття та осмислення предметів і явищ навколишньої дійсності завдяки процесу концептуалізації, що передбачає виділення мінімальних за змістом одиниць людського досвіду, структур знання, концептів, сукупність яких складається в концептуальну картину світу.

Концепт ТЕРОРИЗМ як провідний серед антитерористичних мотивів містить спеціальні знання про комплексну, багатоаспектну діяльність, що пройшла тривалий шлях розвитку й зараз включає стратегічні дії, направлені на залякування та політичне переконання аудиторії [12, с. 90–102]. Тобто концепт ТЕРОРИЗМ є моделлю репрезентації знань про специфічну діяльність або віддзеркалює «пакет» інформації, знань про цей вид діяльності [12, с. 90–102].

З огляду на мету дослідження, релевантним убачається аналіз особливостей формування та функціонування певних мотивів у текстах сучасного поетичного дискурсу. Відмінність між концептом і мотивом полягає в тому, що корені мотиву сягають у культурний, конкретний або світовий контекст, де телеологія мотиву у функціональному плані є естетичною, натомість концепт є надтекстовою, надмовною сутністю, що не обов'язково фокусується на естетиці [7, с. 60].

Мотив належить до авторового творчого світу, тоді як концепт насамперед є феноменом колективної свідомості й культурної пам'яті, знання. Концепт і мотив володіють певним комунікативним потенціалом. Концептуальна складова тексту зазвичай легко упізнається читачем, оскільки концепти наділені універсальним, національним і культурним значенням. Мотив може бути прихованим, а його ідентифікація уможливується за умови врахування ступеню підготовленості читача та прозорості образності, що реалізується в мотиві.

Мотив страждань актуалізується в описуванні атмосфери подій 11 вересня, які зображуються в рядках вірша Розани Пелікейн (*Rosana Pelikane «If They Could Speak»*). Вірш описує переживання ліричного героя, що загинув унаслідок дій терористів 11 вересня 2001 року: *Please don't be afraid./ Yes, life is different now but remember when it was beautiful? / Well, it will be again, though not the same. / The wounds will heal, your tears will dry and though scars remain,/ I know you are strong enough to live through the pain. / Do not grieve and linger in the shadows of graves. / Go out into the sunshine and tell everyone that I was here./ Let our enemy know that when we were together we lived, and worked and loved. / And though I am gone, you will carry on for me because you must. / Tell my family how much I loved them and still do. / Remember the good we shared, the life we created, and / walk forward with noble dreams. / God can't fill a shattered heart or a clenched fist. / Let fear die and let love flow again like a river./ So as the smoke rises high above the ash, / gather all your strength and rebuild some new, something better. / It's not impossible. / It's essential. / It's what I would do for you. / Just one last thing, surely you must know, / I never wanted to leave you. / I was captured by fate, / escorted by angels. / And though you might feel you are alone, / you are not and neither am I ... / Love always [20].*

Атмосфера цього фрагмента декодується за допомогою асоціацій, що виникають у свідомості читача без уживання певних маркерів (лейтмотивної лексики). Таке розуміння зумовлюється самим текстом як стимулом і комунікативно-прагматичною установкою автора. Рядками *Please don't be afraid. / Yes, life is different now but / remember when it was beautiful?/ Well, it will be again, though not the same*, на нашу думку, автор прагне переконати читача, що життя триватиме, але все буде іншим, адже воно вже не буде таким «красивим» (*when it was beautiful*), яким було раніше.

Дискурсивна образність розкривається також у **мотиві життя**: впевненість, що життя триває, але вже по-іншому, адже все одно воно є сповненим любові та єдності. Загалом на тлі антитерористичного мотиву у вірші перетинаються **мотив життя** (*Well, it will be again, though not the same. / The wounds will heal, your tears will dry and though scars remain, / I know you are strong enough to live through the pain*); **мотив єдності народу** (*Let our enemy know that when we were together*

we lived, and worked and loved. / And though I am gone, you will carry on for me because you must). Попри виокремлені мотиви, у цьому тексті також актуалізується обов'язковий за умов будь-якої трагедії **релігійний мотив**, який вербалізується за допомогою конфесійної лексики *God, angels*.

У рядку *So as the smoke rises high above the ash* завдяки «словам-маркерам» (термін Н.С. Болотнової) автор примушує читача відтворити образ зруйнованих башт-близнюків. У цьому випадку лексема *the ash* актуалізує образ будівель, що перетворилися на попіл.

У вірші спостерігаємо конвергенцію мотивів, а саме: **мотив страждань**, що актуалізується через лейтмотивну лексику *wounds, heal, tears, scars, pain, мотив смерті – grieve, shadows of graves, the ash, to leave, fate, angels, мотив життя – to live through, the sunshine, lived, and worked and loved, the life, a clenched fist, flow again like a river; strength, rebuild, мотив неминучості долі – I never wanted to leave you, I was captured by fate, мотив любові – loved, we were together; I loved them and still do, Love always, релігійні мотиви – God, angels*.

Мотив невинності жертв виникає на основі рекурентного характеру властивого лейтмотивній лексиці: *innocent workers, Thousands of innocent people, Millions: the lives of so many lost by a few minutes, / plus more as time went by. / Thousands of innocent people died, / Millions more watched and cried* («Tears of Strength») [16].

У перших рядках фрагменту спостерігаємо протиставлення *the lives of so many – a few minutes*, що викликає відчуття раптовості трагедії, що сприяє емотивному впливу на читача. Оцінка автором масштабів теракту проявляється у використанні номінативних одиниць *so many – plus more – Thousands – Millions more*, масштабність події стає зрозумілою завдяки наростаючому характеру конотативного значення кожної лексичної одиниці. Емотивність підкреслюється дієсловами *watched and cried*. Варто зазначити, що поетичному дискурсу ХХІ століття притаманна лапідарність у використанні тривіальних поетичних засобів експресії на кшталт ступенів порівняння, числівників. Особливе місце серед лейтмотивної лексики антитерористичного мотиву посідає прикметник *innocent*, який є стрижнем антитерористичного мотиву в творчості авторів поетичних текстів ХХІ століття, а в цьому тексті використаний у словосполученні *innocent people*.

У вірші Андреа Йель лексеми *innocent* використано у словосполученнях *innocent workers, innocent helper: Not only did the innocent / workers lose their lives, / But now its the innocent helper who dies. / All around America people are giving their love, / Donating, hoping, and praying for those above* [22].

Лексичні одиниці *workers* і *helper* актуалізують образ людей, що рятували жертв під час катастрофи і стали невинними жертвами також.

Концепт ТЕРОРИЗМ як засадничий конструкт терористичного та антитерористичного мотиву належить до «соціально значущих концептів» [8, с. 38], «слів-ключів» [2, с. 63], що характеризуються соціокультурною маркованістю й домінують у свідомості соціуму в певні періоди часу. Концепт у сучасній науковій парадигмі характеризується когнітивно-комунікативною асиметрією, яка визначається відсутністю жорсткої залежності змісту концепту від типу дискурсу. Отже, «одна й та сама ментальна одиниця <...> може входити до інформативного поля декількох дискурсів» [10, с. 127]. У цьому сенсі концепт ТЕРОРИЗМ належить до полідискурсивних: він актуалізується в цілій низці дискурсів у межах, зокрема, загальнонаціонального дискурсу США. Це дає можливість визначити ТЕРОРИЗМ як метаконцепт, що є ментальним конструктом, або так звану «надбудову», що регулює концепти, які актуалізуються та взаємодіють у кожній ситуації по-різному й мають і вербальну репрезентацію. Кожен із таких концептів структурується у фрейм-сценарій. Так, наприклад, фрейм-сценарій 9/11 (11 ВЕРЕСНЯ) входить до складу метаконцепту ТЕРОРИЗМ, водночас фрейм-сценарій 11 ВЕРЕСНЯ відтворює структуру концепту ТЕРОРИЗМ. На наш погляд, фрейми є найбільш прийнятними структурами репрезентації знань під час дослідження поетичного дискурсу.

Підґрунтям для ідентифікації «11 вересня» або «9/11» як фрейму-сценарію концепту ТЕРОРИЗМ слугує відповідність усім ознакам фрейму-сценарію, адже фрейм-сценарій становить набір об'єднаних часовими й причинними зв'язками понять, що описують упорядковану в часі послідовність стереотипних подій [17, р. 8], організує мовленнєву поведінку та її інтерпретацію [21, р. 119].

Під час аналізу дискурсивної реалізації концепту значущим критерієм вважається те, у які зв'язки він вступає в межах концептосфери, яка, у свою чергу, визначається як

«упорядкована сукупність одиниць мислення народу» [13, с. 65].

У дослідженні фокусуємо увагу на функціонуванні концепту всередині мотиву. Більш того, мотив, на нашу думку, є так званою «площиною» реалізації концептосфери. Концептуальні зв'язки формують нові смисли, «які можливо визначити шляхом установлення відношень між усіма елементами» [14, с. 15].

Існують різні підходи до типології зв'язків між концептами. Найбільш об'єктивними, як нам видається, є думка Г.В. Токарева, який слідом за Ю.М. Карауловим виділяє три основні види зв'язків: привативні опозиції (включення), еквіполентні опозиції (перетинання) та диз'юнктивні опозиції (відсутність загальних елементів) [14, с. 15].

Аналіз вербалізації концепту ТЕРОРИЗМ в англійськомовному поетичному дискурсі дає змогу виділити найбільш релевантні для нього різновиди концептуальних зв'язків. Так, у межах привативних опозицій ТЕРОРИЗМ інтерпретується як «злочин», адже привативна опозиція фіксується при включенні значення одного слова в значення іншого [11, с. 132]. Уважаємо, що злочин і тероризм існують саме у таких відношеннях, адже злочин є складовою тероризму як діяльності.

Вірш «*Terrorists Are Cowards*», автором якого є Абді-нур Мухамед, актуалізує концепт ТЕРОРИСТ, тобто уособлює терористів, що скоюють злочин: *How many children are we losing each day in terrorist acts? / He is a blood-thirsty guy / He opens fire on a crowd/ Aiming to kill everybody Tearing hearts into pieces* [15].

Концепт ТЕРОРИСТ реконструюємо за допомогою маркера, яким слугує номінативна одиниця *a blood-thirsty guy*. Образ самої події базується на асоціаціях, повністю вербалізованих у тексті – *terrorist acts*.

Концепт ЗЛОЧИН як складник концепту ТЕРОРИЗМ реалізується в перших рядках твору, де зображується насилля.

Отже, концептуальні зв'язки наявні між концептами ТЕРОРИЗМ – ЗЛОЧИН – НАСИЛЛЯ у вигляді привативних опозицій (ті, що відображують ієрархічний зв'язок між членами опозиції), оскільки, на нашу думку, насилля є складовою злочину, що, у свою чергу, міститься в понятті *тероризм*.

Серед спектру антитерористичних мотивів англійськомовного поетичного дискурсу виділяємо **релігійні мотиви**, що актуалізуються під час згадування цілей терористичних актів, якими

насамперед керуються терористи. У тексті Кейта Бартона (*Keith Barton «Terrorism»*) цілі тероризму визначаються як релігійні та ідеологічні: *Terrorist threats predicated by ideology / Of a sick mind who worships idolatry / Cowards disguised as martyrs / Who destroy and slaughter / Innocent people / Who worship under steeples / Terrorism is not a war/ It's fear from those we abhor / Religious epithets and ethnic slurs / Produce a monster like swine before pearls / Innocent children/ Hearts not yet hardened / Terrorism will not be defeated / Until nations unite against those conceited / Misguided souls propelled by delusion / That life is but an illusion Governments cannot win this war / But each person must face this chore / Terrorism is part of our history / Since Abraham, it's not a mystery / Inhumanity and humanity co-exist / Between the precipice and the abyss / For we reside between heaven and hell / Where will you be when He rings the bell* [16]?

За допомогою асоціацій визначаємо релігійні мотиви через наявність такої лейтмотивної лексики: *ideology, worships idolatry, martyrs, worship under steeples*, адже наведені лексичні одиниці належать до таких, що об'єктивують концепт ВІРА. Використовуючи лексеми з протилежним оцінним значенням, автор досягає максимальної емотивності. Наприклад, лексема *Cowards* (негативна оцінка) протиставляється лексемі *martyrs* (позитивна оцінка). В антитезі *Who destroy* (негативна оцінка) протиставляється *Who worship* (позитивна оцінка). Уживання дієслова *slaughter* у сполученні з *Innocent people* викликає в читача відчуття безпорадності жертв терористичних актів.

Як основний інструмент маніпулювання як владою, так і суспільною свідомістю терористи використовують страх. **Мотив страху** є одним із ключових для розуміння природи тероризму, механізмів його дії через залякування, навіювання страху з метою примусу до певної поведінки, як це закладено у вірші. Поєднуючи несумісні номінативні одиниці *Religious epithets* (позитивна оцінка) та *ethnic slurs* (негативна оцінка), автор створює образ монстра, що порівнюється з свинею – *a monster like swine*. Уживання поряд лексичних одиниць *pearls, Innocent children* підсилює емотивний ефект створеного образу невинних жертв, адже згадування дітей як жертв терористичних актів саме по собі сприяє відчуттю жалю, а в поєднанні з прикметником *Innocent* образ набуває більшої емоційності. Порівнюючи дітей з перлами,

автор досягає максимального оцінно-емотивного ефекту у свідомості читача.

Мотив контролю суспільної думки є складовою мотивів тероризму, влади та політики, отже, є місцем перетину цих мотивів. Політичний мотив спостерігаємо в рядках *Terrorism will not be defeated / Until nations unite against those conceited*. Реалізації політичного мотиву сприяє прозорість, що досягається вживанням медійної політичної лексики. Надалі політичний мотив об'єктивується в опозиції номінативних одиниць *Governments – each person*, де спостерігаємо мотив протиставлення державної влади особистості. Політичний мотив надалі підтримується за допомогою згадування оніму відомого політичного діяча *Abraham* (Авраам Лінкольн) в іронічному висловленні *Terrorism is part of our history / Since Abraham, it's not a mystery*, яке допомагає читачеві осягнути факт паралельності історії створення США й тероризму загалом. Використання автором конфесійної лексики *heaven / hell / He rings the bell* апелює до глибин душі читача, максимальний емотивний ефект створюється за допомогою питання, що завершує вірш: *Where will you be when He rings the bell?* Задля максимального апелювання до почуттів читача автор використовує протиставлення лексичних одиниць: *Inhumanity – humanity, the precipice? the abyss, heaven – hell*.

У наведеному прикладі мотив контролю суспільної думки реалізується за допомогою номінативних одиниць *nations, each person, this chore*, мотиви влади та політики – *Governments, Abraham*, терористичний мотив – *Terrorism, Misguided souls, Inhumanity*, релігійні мотиви – *between heaven and hell, when He rings the bell*.

Еквіполентні зв'язки є найбільш характерними в межах терористичних мотивів. Еквіполентна опозиція пов'язує слова, які мають як загальні, так і специфічні компоненти значення [11, с. 134]. Ознаки мотиву тероризму перетинаються із змістом мотиву влади та політики.

Еквіполентні відношення пов'язують терористичний мотив з **мотивом впливу на аудиторію**. Терористи прагнуть залякати аудиторію, достатньо ширшу, ніж реальні жертви теракту. Прикладом чого слугує фрагмент вірша Джима Кона «Ghost Dance»: *Over the rubble of the World Trade Center / he grand sad unimaginable confusion of souls / Rose from towers mangled steel-to afterlives all- / All eyes drawn to that vacuum in the sky's next*

move / Where the ghost dance of bodhisattva firemen / & holy martyrs of terror--holy martyrs lost & Missing, a great far reaching cry spreading wild/ Across the planet- the crying unity of undying pain [16].

За допомогою виразу *Across the planet* можливо реконструювати мотив впливу на аудиторію. Завдяки використанню лексичних одиниць з абстрактною семантикою *crying unity of undying pain* автор досягає відчуття безмежності болю і страждань людства. Мотив смерті об'єктивується через номінативні одиниці та метафоричні вирази *confusion of souls, vacuum, the ghost dance of bodhisattva firemen, holy martyrs of terror*.

Загалом антитерористичні мотиви визначаються енциклопедичністю і структурують більшу частину уявлень про тероризм. Лексична об'єктивація мотивів призводить до актуалізації різних їх ознак, таких як політична мотивація, ідеологічне підґрунтя, залякування, насилля, організованість, кримінальний характер.

Дослідження корпусу поетичних текстів, що містять антитерористичні мотиви, доводить, що поетичний дискурс ХХІ століття як цілісний конструкт, що постійно ускладнюється, є універсальним засобом маніпулювання суспільною свідомістю. Так, одним із ключових мотивів поетичного дискурсу є **мотив боротьби з тероризмом**. Саме поняття *тероризм* є явищем сучасності, тому уявлення про нього посідають важливе місце в системі знань людини про світ.

Отже, для розуміння образотворчої сутності дискурсивної образності в поетичному тексті величезну роль відіграють подібність та уява. Нове узгодження, властиве метафоричному вислову, виникає із семантичної близькості, яка несподівано виникла між словами. Отже, дискурсивна образність у досліджуваних текстах відображає індивідуально-авторський погляд на світ, виконує естетичну функцію, має максимальну синтагматичну обумовленість, активізує розумовий процес, відображаючи здатність людини (реципієнта) вловлювати подібність між різними реаліями.

Концептуальний аспект антитерористичних мотивів поетичних текстів репрезентований сукупністю художніх концептів як згустків культури, системна взаємодія яких і формує сам мотив.

Прагматичною ознакою мотивів англійськомовних поетичних текстів ХХІ століття є реалізація авторських інтенцій, оскільки в процесі художньо-мовленнєвої діяльності

під час створення тексту автор діє в рамках певної комунікативно-творчої стратегії, яка з урахуванням об'єктивних і суб'єктивних факторів та умов процесу комунікації прогнозує структуру тексту та вживання в ньому мовних засобів, які найбільшою мірою впливають на читача. Цілеспрямованість художньо-мовленнєвих дій поета зумовлена його комунікативно-творчою стратегією, спонукає його до створення особливої системи смислових елементів, які він черпає в мові, а також є системою, що входить у текст не як цілісна структура, а фрагментарно, окремими структурними елементами, необхідними поетові для вираження задуманих художніх смислів. Автор прагне реалізації перлокутивного ефекту – викликати відразу до явища тероризму загалом, співчуття до постраждалих і відчуття єдності у війні проти тероризму.

Висновки з проведеного дослідження. Вивчення основних мотивів англійськомовного поетичного дискурсу сучасності з позицій комунікативно-прагматичного підходу уможлиблює виявлення інтенції поета, його мотивів і цілей, аби привернути читача до уявної дійсності. До кола антитерористичних мотивів належать мотив страждань, страху, неминучості долі, любові, невинності жертв, контролю суспільної думки, мотив впливу на аудиторію, боротьби з тероризмом, об'єднання нації та релігійний мотив.

Подальшою перспективою дослідження вважаємо вивчення специфіки реалізації інших актуальних мотивів в англійськомовному поетичному мовленні сучасності.

ЛІТЕРАТУРА:

- Белєхова Л.І. Образний простір американської поезії: лінгвокогнітивний аспект: дис. ... докт. філол. наук: спец. 10.02.04. Київ, 2002. 476 с.
- Будагов Р.А. История слов в истории общества. Москва: Просвещение, 1971. 257 с.
- Воробьёва О.П. Эмотивность художественного текста и читательская рефлексия. Язык и эмоции. Волгоград: Перемена, 1995. С. 240–246.
- Гаспаров Б., Паперно И. К описанию мотивной структуры лирики Пушкина. *Russian Romanticism: Studies in the Poetic Codes*. Stockholm, 1979. С. 9–44.
- Жаботинская С.А. Концептуальный анализ: типы фреймов. *Вісник Черкаського ун-ту. Серія «Філологічні науки»*. Черкаси, 1999. Вип. 11. С. 3–20.
- Карасик В.И., Слышкин Г.Г. Лингвокультурный концепт как единица исследования. *Методологические проблемы когнитивной лингвистики: сб. науч. трудов*. Воронеж: ВГУ, 2001. С. 75–80.
- Костина-Кассанелли О.С. Концепт и мотив: междисциплинарная соотнесенность понятий. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Філологія»*. 2013. № 1048. Вип. 67. С. 59–63.
- Кузнецова Л.Ф. Картина мира и ее функции в научном познании. Минск, 1984. 142 с.
- Маріна О.С. Констрастивні тропи і фігури в американській поезії модернізму: лінгвокогнітивний аспект: дис. ... канд. філ. наук: спец. 10.02.04. Київ, 2004. 202 с.
- Приходько А.М. Концепти і концептосфери в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. *Запоріжжя: Прем'єр*, 2008. 332 с.
- Панфилов В.З. Философские проблемы языкознания. Гносеологические аспекты. Москва, 1977. 288 с.
- Семенчук А.Б. Інноваційні засоби об'єктивації концепту ТЕРОРИЗМ (на матеріалі англійської мови): автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.04. Херсон, 2010. 20 с.
- Стернин И.А. О понятии коммуникативного поведения. *Kommunikativ-funktionale Sprachbetrachtung*. Halle, 1989. S. 279–282.
- Топоров В.Н. Пространство и текст. Текст: семантика и структура. Москва: Наука, 1983. С. 227–284.
- Abdi-Noor H.M. Terrorists Are Cowards URL: <http://www.authorsden.com/visit/viewPoetry.asp?id=183449>.
- Anti-terrorist poems URL: <http://poetry.about.com/od/ourpoemcollections/a/poemsafterattac.htm>.
- Fillmore Ch. Frames and the semantics of understanding. *Quaderni di Semantica*. 1985. № 6 (2). P. 222 – 253.
- Kövecses Z. The Scope of Metaphor. *Metaphor and Metonymy at the Crossroads. A Cognitive Perspective*. Berlin; N.Y.: Mouton de Gruyter, 2000. P. 79–93.
- Lakoff G. *Cognitive semantics*. U. Eco, M. Santambrogio, P. Violi (eds.) *Meaning and mental representations*. Bloomington, 1988. P. 119–154.
- Pelikane R. If They Could Speak. URL: http://www.rosanapellicane.net/9_11_Memorial_Poem.html.
- Ungerer F., Schmid H.-J. An introduction to cognitive linguistics. *Edinburg Gate*, Harlow, 1996. 293 p.
- Yehle A. Disaster In America URL: <http://www.butlerwebs.com/art/poems-andrea.htm>.

УДК 81'42

ЖАНР ИСТОРИЧЕСКОЙ СПРАВКИ В АНГЛОЯЗЫЧНОМ НАУЧНО-ПОПУЛЯРНОМ ДИСКУРСЕ

Бессонова А.С., преподаватель
кафедры германской филологии

Горловский институт иностранных языков

ГБУЗ «Донбасский государственный педагогический университет»

В статье рассматривается жанр исторической справки в составе научно-популярного дискурса. На материале английского языка анализируются особенности функционирования данного жанра в научно-популярном дискурсе.

Ключевые слова: жанр, историческая справка, научно-популярный дискурс, лексический уровень, синтаксический уровень.

У статті розглядається жанр історичної довідки в складі науково-популярного дискурсу. На матеріалі англійської мови аналізуються особливості функціонування цього жанру в науково-популярному дискурсі.

Ключові слова: жанр, історична довідка, науково-популярний дискурс, лексичний рівень, синтаксичний рівень.

Bessonova A.S. GENRE OF THE HISTORICAL BACKGROUND IN ENGLISH-SCIENTIFIC-POPULAR DISCOURSE

The article deals with the genre of the historical reference within the popular science discourse. On the material of the English language, the article studies functioning peculiarities of the genre in popular science discourse.

Key words: genre, historical reference, popular science discourse, lexical level, syntactic level.

Постановка проблемы. Историческая справка широко применяется в самых различных областях науки. В языкознании ее традиционно относят к письменным жанрам дискурса. На данном этапе развития лингвистической науки особенности функционирования данного жанра в научно-популярном дискурсе все еще недостаточно изучены.

Анализ последних исследований и публикаций. В научно-популярном лингвистическом дискурсе историческая справка может быть сконцентрирована как вокруг лингвистического явления, так и вокруг личности ученого. Е.А. Баженова и М.П. Котюрова рассматривают ее в разрезе изучения старого знания с целью представления читателю научно-биографической информации об авторах цитируемых текстов, а также демонстрации принадлежности ученого к определенному научному направлению, научной школе [2, с. 72].

Исследователи в области лексикографии описывают историческую справку как составляющую экстралингвистического контекста, который дает возможность получить полное, многогранное представление об описываемом явлении [1, с. 15].

Зарубежные исследователи характеризуют историческую справку (Historical Reference) как некую реконструкцию данных, знаний, фактов, свидетельств, с целью воссоздания какого либо события, явления. Такая рекон-

струкция может быть основана на современном исследовании или на фактах, традициях, событиях из прошлого [5].

Наряду с исторической справкой, исследователи также используют справку биографическую, суть которой заключается в передаче информации о жизни определенных исторических личностей. Например, исследовательница в области биографического текста А.В. Терпугова называет такие особенности данного жанра, как высокая степень клишированности, стандартизации, лаконичность изложения [3].

Постановка задания. Цель статьи заключается в анализе существующих применений исторической справки, изучении реализации жанра исторической справки в научно-популярном дискурсе. Поставленные цели предполагают выполнение следующих задач: определить содержание понятия «жанр исторической справки», рассмотреть примеры и особенности функционирования жанра исторической справки в научно-популярном дискурсе.

Изложение основного материала исследования. Опираясь на исследования ученых в различных областях лингвистической науки, в рамках научно-популярного дискурса можем определить жанр исторической справки как письменный жанр, целью которого является предоставление достоверных сведений как о личности ученого, так и об истории возник-

новения лингвистического явления, а также описание событий, имеющих значение для развития лингвистической науки.

Условно мы можем выделить два основных вида жанра исторической справки в научно-популярном дискурсе: событийный и персонифицированный.

В событийной исторической справке предлагается описание важного лингвистического события, феномена или эпохи (отрезка времени).

“The second big linguistic invasion came as a result of the Viking raids on Britain, which began in AD 787 and continued at intervals for some 200 years. Regular settlement began in the mid-9th century, and within a few years the Danes controlled most of Eastern England. <...> In 991, a further invasion brought a series of victories for the Danish army, and resulted in the English king, Ethelred, being forced into exile, and the Danes seizing the throne. England then stayed under Danish rule for 25 years” [4, с. 25]. – «Второе большое лингвистическое вторжение произошло в результате рейдов викингов в Британии, которые начались в 787 году нашей эры и продолжались около 200 лет. Регулярное поселение началось в середине девятого века, и в течение нескольких лет датчане контролировали большую часть Восточной Англии. <...> В 991 году дальнейшее вторжение принесло ряд побед для датской армии и привело к тому, что английский король Этельред был изгнан, а датчане захватили трон. Англия тогда оставалась под датским правлением в течение 25 лет».

“Runes. Old English was written in the runic alphabet. This alphabet was used in northern Europe – in Scandinavia, present-day Germany, and the British Isles – and it has been preserved in 4000 inscriptions and a few manuscripts. It dates from around the 3rd century AD. No one knows exactly where the alphabet came from, but it seems to be a development of one of the alphabets of Southern Europe, probably the Roman, which runes resemble closely” [4, с. 9]. – «Руны. Древнеанглийский язык был написан в рунических алфавитах. Этот алфавит использовался в Северной Европе – в Скандинавии, современной Германии и Британских островах – и был сохранен в 4000 надписях и нескольких рукописях. Датируется примерно 3-м веком нашей эры. Никто точно не знает, откуда появился алфавит, но, похоже, он развился из одного из алфавитов Южной Европы, возможно, римского, на который руны очень похожи».

Значимые лингвистические события здесь могут быть описаны в неразрывной связи с событиями историческими, которые, в свою очередь, могут являться их объяснением.

“The period we call Middle English runs from the beginning of the 12th century until the middle of 15th. It is a difficult period to define and discuss, largely because of the changes taking place between the much more distinctive worlds of Old English and Modern English. The manuscripts give an impression of considerable linguistic variety and rapid transition. Also, the gradual decay of Anglo-Saxon traditions and literary practices, overlapping with the sudden emergence of French and Latin literacy <...> It is not until 1400 that a clear focus emerges, in the work of Chaucer, but by then the period is almost over. Chaucer himself, indeed, is more often seen as a forerunner of Modern English poetry than as a climax to Middle English” [4, с. 30]. – «Период, который мы называем Middle English, начинается с начала 12 века до середины 15-го. Это трудный период для определения и обсуждения, в основном из-за изменений, происходящих между гораздо более отчетливой эрой древнеанглийского и современного английского. В рукописях создается впечатление значительного языкового разнообразия и быстрого перехода. Кроме того, постепенный распад англосаксонских традиций и литературных практик, совпадающих с внезапным появлением французской и латинской грамотности <...> Только в 1400 году в работе Чосера возникает явный фокус, но к тому времени период почти завершен. Сам Чосер, действительно, часто рассматривается как предшественник современной английской поэзии, чем как кульминационный момент (вершина) для среднего английского».

Предметом исторической справки может стать событие, имеющее значение для развития науки.

“The Middle English period laid the foundation to the later emergence of several important constructions. Chief among this was a progressive form, which was used much more frequently towards the end of the period. Its use then increased dramatically in Early Modern English” [4, с. 45]. – «Период Middle English (Средний английский) заложил основу для последующего появления нескольких важных конструкций. Главной из них была форма длительного времени, которая использовалась гораздо чаще к концу периода. Ее использование затем резко возросло в раннем современном английском языке».

В исторической справке также может быть проиллюстрирована взаимосвязь исторических событий с лингвистическими.

“465 in this year Hengest fought against the Welsh near Wippedesfleot and there slew twelve Welsh nobles; and one of the thanes, whose name was Wipped, was slain there. 473 in this year Hengest fought against the Welsh and captured innumerable spoils. The fighting went on for several decades, but the imposition of Anglo-Saxon power was never in doubt. <...> By the end of the 5th century, the foundation was established for the emergence of the English language” [4, с. 7]. – «465 в этом году Хенгест сражался против валлийцев около Виппедесфлеота, где были убиты двенадцать валлийских дворян; там же был убит один из тех, чье имя было Уиппед. 473, в этом году Хенгест боролся против валлийцев и захватил бесчисленные трофеи. Бои продолжались несколько десятилетий, но навязывание англосаксонской власти никогда не вызывало сомнений. <...> К концу 5-го века была создана основа для появления английского языка».

“Most of the Anglo-Norman kings were unable to communicate at all in English – though it is said some used it for swearing. However, by the end of the 14th century, the situation had changed. Richard II addressed the people in English during the Peasants’ Revolt (1381). Henry IV’s speeches at Richard’s deposition were made in English. And Henry’s will was written in English (1413) – the first royal will to be so” [4, 30]. – «Большинство англо-норманских королей не могли вообще общаться на английском языке, хотя говорят, что некоторые использовали его для присяг. Однако к концу XIV века ситуация изменилась. Ричард II обращался к людям на английском языке во время Крестьянского восстания (1381). Речи Генриха IV в отложении Ричарда написаны на английском языке. Завещание Генриха написано на английском языке (1413 г.) – первое королевское завещание, написанное на английском».

Персонифицированная справка построена вокруг личности ученого, исследователя, писателя в неразрывной связи с его достижениями в той или иной области лингвистики или роли в развитии языка вообще.

“The Northumbrian monk Bede known as the Venerable Bede. Born at Monkton on Tyne in c. 673, he was taken at the age of 7 to the new monastery at Wearmouth, moving in 682 to the sister monastery in Jarrow, where he worked as a writer and teacher. He died in 735 and buried in Jarrow. His masterpiece, the Historia

Ecclesiastica Gentis Anglorum (“Ecclesiastical History of the English Nation”) was begun in his late years and finished in 731. Its focus is the growth of Christianity in England, but its scope is much wider, and it is recognized as the most valuable source we have for early English history. Written in Latin, an old English translation was made in the reign of Alfred the Great” [4, с. 7] – «Нортумбрийский монах Беде известен как Преподобный Беде. Родился в Монктоне на Тайн в с. 673, он был взят в возрасте 7 лет в новый монастырь в Уормуте, переместившись в 682 году в сестринский монастырь в Джарроу, где он работал писателем и учителем. Он умер в 735 году и похоронен в Жарроу. Его шедевр, Historia Ecclesiastica Gentis Anglorum («Церковная история английского народа»), был начат в его поздние годы и завершился в 731 году. Его внимание сосредоточено на росте христианства в Англии, но его масштаб намного шире, он признан как самый ценный источник, который мы имеем для ранней английской истории. Написанный на латыни, английский перевод был сделан в царствование Альфреда Великого».

“The Cornishman John of Trevisa (d. 1402), who became an Oxford scholar and clergyman, made in 1387 a translation of Ranulf Higden’s Latin Polycronicon – so called because it was the chronicle of many ages, from the creation to 1352. At one point, Higden reviews the language teaching situation in England, and gives two reasons for the decline of the mother tongue” [4, с. 35]. – «Джон из Тревиса (у. 1402), ставший ученым Оксфорда и священнослужителем, сделал в 1387 году перевод произведения Ранульфа Хигдена Полихроникон на латыни – названного так, потому что это была хроника многих эпох от Создания до 1352. В какой-то момент Хигден рассматривает ситуацию с преподаванием языка в Англии и дает две причины для упадка родного языка».

Как видно из приведенных примеров, данный вид исторической справки не просто представляет хронологию жизненного пути, но и раскрывает значимость личности ученого, его работы для становления и развития лингвистической науки. Таким образом, вместе с общебиографической информацией мы получили сведения о том, что Преподобный Беде знаменит своей «Церковной историей английского народа», а Джон из Тревиса – переводом Полихроникона.

Следует отметить, что данные два вида исторической справки в научно-популярном дискурсе могут сочетаться и дополнять друг друга.

Несмотря на то, что в научно-популярных текстах на лингвистическую тематику можно встретить информацию о тех или иных персоналиях, все же внимание читателя будет направлено на их достижения и вклад в развитие той или иной лингвистической дисциплины. Таким образом, историческая справка относительно личности ученого будет комбинацией исторической и биографической справки. Незвизирая на клишированность и формальность изложения, историческая справка в научно-популярном дискурсе будет содержать как авторскую рефлексию, так и аксиологический фактор. Кроме того, научно-популярное изложение предполагает наличие некоторой «художественности».

English, as any language, is an inexhaustible resource, of great beauty, complexity, and power... [4, с. 446]. – «Английский, как любой язык, является неиссякаемым ресурсом, великой красоты, сложности и силы ...».

“William Shakespeare (1564–1616) was born in Stratford-upon-Avon, the son of John Shakespeare, a glover and Mary Arden, of farming stock. Much uncertainty surrounds his early life. Educated at the local grammar school, in 1582 he married Anne Hathaway, from a local farming family.<...> The modern era of Shakespearean scholarship has long been noted for its meticulous investigation of the text, chronology and authorship of the plays, and of the theatrical, literary and socio-historical contexts which gave rise to them” [4, 52]. – «Уильям Шекспир (1564–1616) родился в Стратфорде-на-Эйвоне, сын Джона Шекспира, перчаточника, и Мэри Арден, из фермеров. Много неопределенности окружает его раннюю жизнь. Получив образование в местной школе, в 1582 году женился на Анне Хэтэуэй из местной фермерской семьи. <...> Современная эра Шекспировской стипендии давно известна своим тщательным исследованием текста, хронологии и авторства пьес, а также театральных, литературных и социально-исторических контекстов, породивших их».

“From the point of view of the dialect background, Captain Myels Standish was exceptional – the only Pilgrim to come from the Isle of Man” [4, с. 93]. – «С точки зрения диалекта капитан Майлс Стэндиш был исклю-

чительным – единственный пилигрим, прибывший с острова Мэн».

Как видно из примеров, кроме характерной для исторической справки информации, а именно фамилии, имени, даты рождения, основных моментов биографии, для научно-популярного дискурса также характерно применение эмоционально окрашенной лексики (*неиссякаемый, великий, исключительный и др.*), что, в свою очередь, добавляет данному виду дискурсу «художественности». Таким образом, в научно-популярном дискурсе интерес адресата вызывается не только предоставлением самой информации, но и способом ее подачи.

Как одно из действенных средств выразительности в научно-популярном дискурсе применяется инверсия – намеренное изменение порядка слов в предложении с целью акцентировать внимание на определенной его части. Так, к примеру, в английском языке, для которого характерен прямой порядок слов, его нарушение может приводить к смещению акцентов, служить инструментом привлечения внимания читателя или демонстрации эмоциональности.

Наряду с инверсией могут использоваться конструкции и вводные слова: *Chaucer himself, indeed, is more often seen as a forerunner of Modern English poetry than as a climax to Middle English* [30]. – Сам Чосер, действительно, часто рассматривается как предшественник современной английской поэзии, чем как кульминационный момент (вершина) для среднего английского.

Выводы из проведенного исследования. Итак, жанр исторической справки в научно-популярном дискурсе представляет собой письменное изложение сведений о событиях, персоналиях, феноменах, фактах, эпохах в истории развития лингвистической науки, имеющее целью кратко и максимально доступно охарактеризовать их. Наряду с клишированностью данному жанру будет присуще использование средств выразительности как на лексическом, так и на синтаксическом уровнях. Дальнейшее изучение этого и других жанров научно-популярного дискурса будет способствовать созданию развернутой классификационной модели.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Волошина И.С. Параметры энциклопедического дискурса в лексикографическом описании термина On-line. Вестник Челябинского государственного университета. Серия «Филология. Искусствоведение». 2014. № 23(352). Вып. 92. С. 13–16.
2. Котюрова М.П., Баженова Е.А. Культура научной речи: текст и его редактирование: учебное пособие. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Флинта: Наука, 2008. 280 с.
3. Терпугова А.В. Биографический текст как объект лингвистического исследования: дисс. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.19. Москва, 2011. 251 с.
4. Crystal D. The Cambridge encyclopedia of the English language. Cambridge University Press, 2004. 499 p.
5. Urban Dictionary. 1999–2017 Urban Dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=historical+reference>.